

handlinger føres på grundlag af regelsættet i § 13 frem for efter fuldmagtsreglerne i § 12. Det vil her navnlig kunne være aktuelt at anvende reglerne i § 13, stk. 2, om, at Naalakkersuisut selv kan føre forhandlingerne under udenrigstjenestens medvirken, og reglen i stk. 3 om, at Naalakkersuisut i videst muligt omfang kan medundertegne folkeretlige aftaler, hvor Danmark og Grønland i fællesskab har været inddraget.

§ 12 angår kun folkeretlige aftaler, der fuldt ud ligger inden for områder, som er overtaget af Grønlands Selvstyre.

Folkeretlige aftaler, som både omfatter Grønland og Færøerne, opfylder ikke betingelserne i § 12, stk. 1, idet de ikke angår spørgsmål, der alene vedrører Grønland. Da det er ønskeligt, at Naalakkersuisut og Færøernes landsstyre kan forhandle og indgå sådanne aftaler efter samme principper, som er fastlagt i stk. 1, åbner bestemmelsen i stk. 2 mulighed for, at Naalakkersuisut og Færøernes landsstyre i forening kan forhandle og indgå sådanne aftaler under forudsætning af, at de handler i forening. Denne bestemmelse åbner således en mulighed for fælles optræden af Grønland og Færøerne, men den indeholder ingen pligt hertil. Ønsker den ene af parterne, at sådanne forhandlinger og aftaler sker efter bestemmelserne i § 13, står denne mulighed også åben.

Det følger af § 12, stk. 4, at visse typer af aftaler ikke er omfattet af bemyndigelsen i § 12. Det fastslås derfor i bestemmelsen, at sådanne aftaler indgås efter bestemmelsen i § 13. Det drejer sig om folkeretlige aftaler, der berører forsvars- og sikkerhedspolitikken, folkeretlige aftaler, der også skal gælde for Danmark, samt folkeretlige aftaler, der forhandles inden for en international organisation, som Kongeriget Danmark er medlem af.

Bestemmelsen i § 11, stk. 3, klargør, at § 12 ikke begrænser udenrigsministerens og de danske myndigheders udenrigspolitiske kompetence for så vidt angår Grønland. Udenrigsministeren bærer forsat det samlede ansvar for rigets udenrigspolitik – herunder overfor Folketinget – og bevarer fuldt ud beføjelserne efter grundloven til at føre forhandlinger og indgå folkeretlige aftaler både for riget som helhed og for enkelte rigsdele med respekt af de gældende regler for høring og inddragelse af Naalakkersuisut. Udenrigsministeren vil også fortsat skulle forhandle og indgå aftaler, der finder anvendelse for Grønland, i en lang række tilfælde. Den i § 12 indeholdte ordning på udenrigsområdet adskiller sig dermed afgørende fra, hvad der gælder for overtagelse af den lovgivende og udøvende magt.

Skulle en aftale, der hører under § 12, undtagelsesvist kræve indhentelse af Folketingssamtykke, fordi den indeholder forpligtelser af større betydning for riget, vil sådant samtykke ligeledes skulle indhentes af udenrigsministeren, der også vil have ansvaret for, at Det udenrigspolitiske Nævn bliver inddraget i det omfang, dette følger af grundloven og loven om Det udenrigspolitiske Nævn.

Det er i de statsretlige bemærkninger ovenfor under pkt. 7.2 anført, at Naalakkersuisut ikke i medfør af bestemmelsen i § 12 vil kunne foretage udenrigspolitiske dispositioner, der er i konflikt med de øvrige rigdeles interesser – herunder indgå aftaler, der strider mod generelle principper for rigets udenrigspolitik på det pågældende område. Efter de statsretlige bemærkninger vil det derfor være en forudsætning for en fuldmagtsordning til Naalakkersuisut til at handle på rigets vegne i mellemfolkelige anliggender, at der etableres en ordning, som sikrer, at regeringen i fornødent omfang underrettes og konsulteres forud for handlinger i medfør af loven. Bestemmelsen i § 12, stk. 5, indebærer, at regeringen efter forhandlinger med Naalakkersuisut fastlægger de nærmere rammer for samarbejdet i henhold til bestemmelsen. Sådanne rammer er allerede fastlagt med hjemmel i fuldmagtslovens § 2, stk. 2. Disse rammer vil fortsat være gældende. Udenrigsministeren må på samme måde træffe afgørelser om de konkrete spørgsmål, som måtte opstå i det løbende samarbejde, f.eks. hvorvidt en påtænkt aftale fuldt ud falder inden for overtagne sagsområder.

Bestemmelsen i § 12 kan ikke i sig selv sikre, at andre stater godkender den udenrigspolitiske fuldmagt, som er indeholdt i bestemmelsen. Der kan derfor efter omstændighederne fortsat blive behov for, at udenrigsministeren giver konkrete fuldmagter til medlemmerne af Naalakkersuisut, hvor dette måtte blive krævet af de(t) land(e), hvormed der skal forhandles.

I § 12, stk. 6, fastlægges, hvorledes aftaler, som Naalakkersuisut indgår i medfør af fuldmagtsbestemmelsen i § 12, skal betegnes. Princippet fra fuldmagtsloven om, at sådanne aftaler betegnes som indgået af »Kongeriget Danmark for så vidt angår Grønland«, er fastholdt. Teksten er dog væsentligt ændret i forhold til den tilsvarende bestemmelse i fuldmagtsloven, idet bestemmelsen herudover indeholder alternative betegnelser, som kan anvendes i de tilfælde, hvor aftalerne ikke fremtræder som indgået mellem stater, men mellem regeringer eller forvaltningschefer. Disse alternative betegnelser har hidtil alene været fastlagt i et cirkulære fra udenrigsministeren.